

EL BRANC DE LES VUIT FULLES

Me quoque pectoris tentavit ...fervor

I LA LLETRA IMAGINÀRIA

La gebre, amb flors, el finestral decora,
un' urpa glacial frena el torrent.
Escriu aquesta lletra, missenyora,
en una nit de lluna sense vent.

Somric si miro l'hivernenc ultratge
que ni mon cor ateny ni el meu redós.
Segut en un coixí, só, com un patge,
entotsolat en pensaments de Vós.

En Vós la fe d'amor qui sap si nia
o el meu record sota dels vostres rulls.
Però jo sé que us trobo per ma via
i que trinquen llavors els nostres ulls.

I ara em dono a l'esplai d'aquesta lletra
—baldament, per mon goig o per mon greu,
a la flama només pugui remetre
el paper, i ella, en cendra, a l'aire lleu—.

Convé, no pas com qui feixuc camina,
que en l'impossible ens ajuntem de prop;
us dono cita en regió divina:
els vostres ulls hi arribaran de cop.

Anem al cim de l'aire a fer aliança
per ignorats, diamantins carrers;
i sense llast encara de recança
es besaran nostres sospirs només.

I no caldrà que descotxeu, senyora,
la testa d'or, el bec rosat d'un si;
ni que ens torbi una joia traïdora
ni que, un cop decebuts, cuidem morir.

Digueu-me, us plau tan sapient fortuna?
En un enyor de tal delit, no em moc.
Car no us oblido pas, ni que tot d'una
us sembli massa encativat pel foc.

Amb burxons més sobergs que les espases
allibero calius, encès com ells;
sota blaus llepoteigs lluen les brases
i s'emmirallen en mos coures vells.

Però després, d'una tustada fera,
de mos últims robins veuré saltar
guspires d'or. En l'alta nit lleugera
faré el senyal de vostra cabellera
de mos somnis vinents en el llindar.

II ELS PRESSENTIMENTS

El rat pennat recorre els vespres, atansat
a la sev' ombra. Bat
grisos besllums d'aigua lleugera.
Amor, miro l'escuma, dempeus a la ribera,
i veig, lliscant, un' ombra, i mai el rat pennat.

¿Què en sé d'aquells auguris de nit que hi ha en ma pensa
encofurnats, secrets?
Cal, perquè hi faci coneixença,
que em mostri, quan em mires, el pas de ma temença
la palpitació de tos ulls inquiets.

III EL BROLLADOR

El brollador, davant la casa bruna,
de dia té un tirat silenciós;
però tantost passada la vedruna
de dia i nit, que l'aire adorm, tot d'una
estrafà de la pluja el so nombrós.

I puix ses melodies gorgolades
fan de mal destriar, quan sou al llit,
d'infinites petjades delicades
de ratlles d'aigua travessant la nit,
a mon grat tradueixo llurs passades
quan só mig desvetllat i mig dormit.

Si ets lluny i l'erta solitud m'espanta,
dic, mal l'estel em sotgi pel forat:
—La pluja acompanyívola es decanta
a amorosir mon cor i ma complanta—.
Però si plou, i et sento a mon costat,
dic: —Bé hi ha estels. El brollador els hi canta.

IV
DESEMPAR

Mentre mon cos et lliga i et bressola,
ton pensament, no mai feixuc, s'envola,
i s'esgarria, lluny, el meu desig.
Desemparada, resta al mig
una abraçada tota sola.

V
EL BOSCH A L'HIVERN

El bosc, l'antiga foradada verda,
s'ha retallat en claustre delicat,
i cada capitell és un brodat
de fina malla, violeta i púrpura.

Al cim dels arbres, oblidats de trémer,
damunt de l'últim agulleig, s'estén
la dolçor d'aquest cel convalescent,
bessó d'un llac entre la neu dormida.

Riu en ses flors gosades la gatosa
i el gallarà té el seu robí madur,
mentre s'ajaça l'esbarzer mig bru
batut i socarrat per les gelades.

Han pres un roig de folles les falgueres;
i al fons de cada caminal s'escau
aquell lluny exquisit, argent i blau,
dolç com l'enlloc on duraria el somni.

Aquell lluny exquisit inassolible,
tan amatent, tan fugisser però,
bo per al bes de més enllà del plor,
si fossis i jo fos com ens vanàvem
tu en el silenci i en el càntic jo.

VI DESPRÉS

Mon cor s'adona
del passerell
que havia reflat tota l'estona;
i amb tu en els ulls, no m'adonava d'ell.

Tot m'asserena
aquest llanguir
de la llum de biaix que l'herba emplena
i la pau de la pols en el camí.

I no val l'or menut d'una guspira
ni el plomissol de card volant al vent
l'afany, que et gira,
d'esguards, esguards i bonior de gent.

Ja, com a lluny de mi, sé que en la freda
espona, las, el teu coixí defall,
i que ton últim farbalà de seda
fuig del mirall.

La pau m'inunda.
La solitud té sos perdons a tret.
L'arbre i el riu i l'ànima profunda,
tot s'ha refet.

I lluny del goig amarg de tes voreres
ve el meu conhort;
i faig més dolç i meu que tu no eres,
com ungit de rosada, ton record.

VII LA DESESPERANÇA

Es pon, lívid, el sol; el fred pelluca;
es plany tota la casa de sotracs.
M'abasarda, en el dia que s'acluca,
la pols que xiula traginant parracs.

És ja la mà de la dissort qui truca:
finí l'estona dels destins manyacs.
Un fosc ocell el meu pitxer trabuca;
el vent tira per terra mos escacs.

Contra mon dol no trobaré soplug:
la mort, potser, més gentilment saluda.
Garfit, debades tot em crida: —Fuig!—:

el cor transit i l'amistat perduda,
l'amor tornada impiadós rebuig
i l'alta branca del meu pi rompuda.

VIII ESQUINÇ

Un últim poc de tu l'ànima calca;
(mon urc s'amussa quan ja tu no em veus).
A tocar de l'abís, un boix em falca:
el món s'allarga inútil a mos peus.
Encensa un riu els oblidats conreus
i ja per les afraus la nit cavalca.

A l'ert adéu bé m'he pogut destrènyer.
Amigues van a ton florit balcó;
i mentre el plany la teva gorja ensenya
i mires en el vidre el ploricó,
jo he muntat les dreces de la penya,
sol a sentir l'aüc de ma dolor.

Ix cap al tard la tímida becada
de sota el grèvol i l'esbarzerar;
si l'argentada llum s'acomia
al lluent bassiot ella se'n va:
i el bri de perdigó que l'ha tocada,
morta l'ajeu en el mateix fangar.

Però el tudó, si son delit detura
el plom feixuc, no es donarà tan prest;
i mal ja voli dolorós i test,
heu negre bosc o penyalot d'altura:
vol finir lluny, i fins que hi sigui, dura:
el seu traspàs demana lloc ferest.

Amb tal esquivitat mon esperit
mena a desert la seva fe malmesa;

i temut d'un demà de més tristesa
que el subterrani lloc sense delit,
nega l'últim fogall de juvenesa
en l'abís de l'espai i de la nit.

NOTA—«El blanc de les vuit fulles» va guanyar la Flor Natural als Jocs Florals de Barcelona del 1933. La festa es va celebrar, com sempre, el primer diumenge de maig, que aquell any s'esqueia en el dia 7 del mes; un dels diaris que el dimarts 9 de maig van publicar íntegre el text dels poemes va ser *La Publicitat*, que des del 2 d'octubre del 1928 era el diari on Carner publicava regularment. El text que reproduïm, sense actualitzar-ne l'ortografia ni la puntuació, es decanta més per les solucions del diari que no pas per les de l'edició «oficial» dels poemes dins el volum *Jochs Florals de Barcelona. Any LXXV de llur restauració* (Barcelona: Estampa La Renaixensa, 1933), p. 41-48, que presenta lliçons com *bunior* i *passarell* (corregides a *La Publicitat* en *bonior* i *passerell*).—Jordi Cornudella.